КОМІСІЯ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СПІВТОВАРИСТВА

Брюссель, 18.11.2002
COM(2002) 626 final

ІНФОРМАЦІЯ КОМІСІЇ ДЛЯ РАДИ ТА ЄВРОПЕЙСЬКОГО ПАРЛАМЕНТУ

стосовно законодавства по добробуту сільськогосподарських тварин в третіх країнах і наслідки для ЄС

I. ЗАГАЛЬНИЙ ОГЛЯД

1. Зростає розуміння наполегливості споживачів в тому, що тварин яких використовують для виробництва їжі потрібно добре доглядати. У відповідь, розмір законодавства ЄС по добробуту тварин стійко збільшувався останніми роками. Ця тенденція вірогідно прискорюється, особливо в світлі Протоколу до Амстердамської Угоди, в якому піднято намагання всіх установ ЄС робити більше щоб підняти стандарти добробуту. Є також зростаюче розуміння того, що високі стандарти добробуту мають прямий і непрямий вплив на безпеку продуктів і їх якість і що регулятивні і підтримуючі системи в сільському господарстві, повинні бути відповідно адаптовані.

2. Проте, цей процес також привів до витрат виробників. Зрозуміло, що будь-які вимоги, які включають в собі інвестиції і зміни в існуючих системах виробництва мають вплив на ціну продукції. Проте, важко визначити їх кількість в загальних термінах. В Повідомленні про добробут свиней[1], Комісія оцінила витрати, що виникають від відміни індивідуальних станків свиней від 0,006 євро до 0,02 євро за кілограм туші свині, залежно від тривалості перехідних періодів. Значно більш істотне збільшення витрат виробництва очікується у разі виробництва яєць. Дослідження представлене організаціями по добробуту тварин[2] пропонує збільшення на 8 відсотків в 2003 році (більше простору в батарейних клітках) і далі на 16 відсотків до 2012 року (заборона на батарейних кліток). Комісія більш уважніше розгляне ці економічні наслідки перед відкриттям дебатів по перегляду Директиви по куркам-несучкам, що передбачається в 2007 році.

3. Витрати, пов'язані з потенційно вищими вимогами добробуту, потрібно повернути, в частині як мінімум завдяки винагороді, яка буде вручена відповідно за високі стандарти для споживачів. Все ж є занепокоєння що будь-які витрати, які безпосередньо не повернені могли віднестися у ЄС виробників до збитків від конкуренції пов'язаної з ввізною продукцією з третіх країн. Це у свою чергу, могло також негативно вплинути на вищі стандарти в цьому питанні. Зважаючи на ці два моменти, держави-члени ЄС попросили Комісію надати порівняльну інформацію щодо стандартів добробуту тварин в третіх країнах і звернути увагу на ті речі, які виникають в результаті невідповідностей в цих стандартах.

---

[1] Повідомлення Комісії в Раду і Європейський Парламент про добробут свиней, що утримуються в інтенсивних системах, а особливо зважаючи на добробут свиней з різними ступенями обмеження простору і в групах. COM(2001) 20 final, 16.01.2001 http://europa.eu.int/eur-lex/en/com/pdf/2001/com2001_0020en01.pdf

[2] "Важка реальність - виробництво яєць дружнє до добробуту тварин на глобальному ринку", 2001, представляється RSPCA (Королівське Товариство по Запобіганню Жорстокості до Тварин) і Єврогрупою по Добробуту Тварин

4. Результати дослідження в значній мірі недостатні. Немає жодної міжнародної угоди про роль добробуту тварин і визначення на місці в ЄС не може бути з готовністю порівняне із стандартами в третіх країнах. Одна з причин – складність визначити точно ефекти добробуту тварин на їх здоров'я і безпеку продуктів. Підхід до науки добробуту тварин в даний час є в стані перегляду всюди у світі, особливо в частині оцінки як етичні і культурні чинники визначають його розуміння[3]. Проте, зрозуміло, що є зростаюча тенденція вдосконалення стандартів, що диктуються вимогами споживачів. Цей підхід може тільки заохочуватися. Питання конкурентних збитків стало результатом будь-якої невідповідності в визначеннях, є також складним. Доказ, який доступно свідчить, що конкурентні диспропорції ймовірно виникають за звичай в інтенсивніших формах сільськогосподарського виробництва, особливо в секторах свинарства і птахівництва.

5. Комісія вважає, що повністю законно займатися цими речами. Конкурентні диспропорції чи до переваг чи до незручностей виробників ЄС стали результатом відмінностей в стандартах і можуть руйнувати вищі стандарти добробуту тварин. Способи виправлення цих диспропорцій проте, не є зразу очевидними. Комісія вважає, що вони можуть бути виправлені декількома шляхами:

   - ➔ Через нормальні механізми ринків, оскільки споживачі і роздрібні продавці є схильні до того, щоб платити більшу ціну за вищі стандарти, і це здійснюється через ціновий ланцюг.

   - ➔ В контексті діалогу на міжнародному рівні оскільки ЄС залучає своїх торгових партнерів до того, як надати більше визнання добробуту тварин в конструктивній а не торговій, спотвореній формі. Багатообіцяюча перспектива для сприяння цьому процесу, здається, пролягає між OIE і Радою Європи.

   - ➔ ЄС також потрібно продовжувати двосторонні зусилля з індивідуальними торговими партнерами, щоб підтримувати стандарти добробуту тварин. Особливо у випадку по відношенню до ветеринарних і фітосанітарних умов двосторонньої торгової угоди. Цей процес міг би послужити через якийсь час, для поліпшення перспектив паралельних зусиль на багатосторонньому рівні.

   - ➔ Маркіровка стандартів, чи добровільно, чи примусово, також відіграє важливу роль. Споживачі все більш і більш наполягають на вищих стандартах і доведеться знайти шляхи щоб забезпечити їх необхідною інформацією щодо таких стандартів. Постачання маркірованих яєць, недавно стала позитивним кроком у цьому напрямі, за яким можливо послідують кроки в інших напрямках. Подальше покращення з метою забезпечення міжнародного визнання, здається, є необхідним.

---

[3] Див: D.Fraser – Farm Animal Production: Changing agriculture in a changing culture – Journal of applied Animal Welfare Science, 4(3), 2001, p. 175-190

➔ Політика ЄС все більше і більше фокусується на якості а не на кількості. Ця концепція якості охоплює ряд пріоритетів включаючи покращення безпеки продуктів, захист навколишнього середовища, розвиток села, зберігання ландшафтів та добробут тварин. Традиційні цінові механізми не завжди дозволяють важливі компенсації подібно добробуту тварин, який належним чином визнаний в цінах, виплачених виробникам. Якщо це є пріоритетом який вимагають громадяни, потрібно дослідити нові механізми, щоб заповнити цей вакуум.

6. Цей зв'язок не є рішуче на користь будь-якої з згаданих вище можливостей. Натомість, зусилля повинні зосередитися на всіх цих напрямках. Це повністю узгоджується із заходами різноманітного характеру які сприяють добробуту тварин. Це також відображає намір Протоколу Договору про Добробут Тварин, що з 1999 року вимагає, щоб Європейські Установи і Держави-члени повністю враховували добробут тварин, склавши і застосовуючи політику суспільства по сільському господарству, транспорту, внутрішньому ринку і дослідженнях. Цей Протокол визначає тварин, як "чутливих істот" (тобто здатних відчувати біль) і це істотний орієнтир.

II. Джерела

Розпорядження

7. Коли Рада Міністрів обговорювала Директиву 98/58/ЄС про захист с/г тварин, Держави-члени висунули питання закону по добробуту тварин торгових партнерів ЄС з третіх країн. Відповідно Статті 8 цієї Директиви потрібна Комісія, щоб надати Раді можливість порівняти законодавство у інших країнах з законодавством ЄС і дослідження включення до закону ЄС і для узгодження. Це така інформація.

8. Власне законодавство по добробуту тварин ЄС вже існує декілька десятиліть починаючи з Директиви по оглушенню тварин перед забоєм 1974 року[5].

9. З 1986 року починаючи з Директив по свинях, телятах і несучках і тварин на транспорті були адаптовані (і пізніше вдосконалені в світлі нових наукових даних). Директива, що забороняє утримання поросних свиней в ізоляції, була прийнята в червні 2001.

10. Розпорядження 1998 року зробило можливими експортні відшкодування для живої рогатої худоби що обумовлені відповідністю до закону Спільноти про захист тварин протягом транспортування.

11. Директива 1999/74/ЄС встановлює мінімальні стандарти по захисту курей-несучок, і Рада своїм наказом в грудні 2000 року ввела обов'язкову систему маркіровки для яєць, випущених на цих стандартах (система також стосується ввізних яєць).

---

[4] Див: D.Fraser – Farm Animal Production: Changing agriculture in a changing culture – Journal of applied Animal Welfare Science, 4(3), 2001, p. 175-190 Council Directive 98/58/EC of 20.7.1998 concerning the protection of animals kept for farming purposes; OJ L 221, 8.8.1998, p. 23-27

[5] For a list of the EU's main animal welfare legislation див. Додаток 5

12. Для того, щоб порівнювати ситуацію в країнах не членах Генеральною дирекцією комісії здоров'я і захисту споживача (SANCO) зібрано значна кількість даних з чи про ці країни. Секція I підводить підсумок, що показано в огляді. Секція II накреслює висновки співпраці для майбутніх дій. Є також шість додатків, що містять короткий звіт про дані які ми отримали і інша другорядна інформація.

ОСНОВНІ ВИСНОВКИ ОГЛЯДУ ЗАКОНОДАВСТВА ТРЕТІХ КРАЇН

13. SANCO контактувала з головними країнами, що забезпечують Союз живими тваринами і тваринною продукцією і запитала надати інформацію щодо їх законодавства по добробуту с/г тварин. Відповідь було отримано від 73 країн (найдоречніше підведені підсумки в Додатку 1). Зміна якості інформації що була отримана і різноманітність умов в країнах, які зацікавлені, робить це важким для конкретних висновків. Проте, наступне широкі спостереження можуть бути зроблені:

НЕ ЗОВСІМ ВИЗНАЮТЬ СПЕЦИФІЧНІ СТАНДАРТИ НА МІЖНАРОДНОМУ РІВНІ

14. Більша частина інформації яка стосується жорстокості до тварин подана в загальному. Порівняно мало посилань специфічно на добробут с/г тварин (основу цієї інформації).

15. В більшості країн, індивідуальні акти жорстокості до тварин вважаються етично не прийнятними (проте на різних ступенях) і, можливо, навіть підсудні по закону. І закон в багатьох випадках трактує тварин як чутливі створіння.

16. Проте, є маленьке свідоцтво конвергенції законодавства у всьому світі на підставі ідентичних або подібних принципів. Є також нестача загальних наукових стандартів. Визначення захисту с/г тварин змінюється від країни до країни згідно культурної, наукової, релігійної, економічної і політичної ситуації.

17. При відсутності загальних стандартів, основна частина повідомленого законодавства звертається до все більш і більш широко поширених “п'яти свобод”. Визначені в 1979 дорадчим органом Міністерства сільського господарства Великобританії, Радою по добробуту с/г тварин і це є:

    - відповідна і достатня їжа і вода
    - адекватний притулок
    - можливість виявляти нормальні зразки поведінки
    - мінімізація болю або страждань протягом догляду і утримання
    - захист від хвороби.

ІСТОТНИЙ ПРОГРЕС В ОСТАННЬОМУ ДЕСЯТИЛІТТІ, ОСОБЛИВО В ЄВРОПЕЙСЬКИХ КРАЇНАХ ЯКІ НЕ ВХОДЯТЬ В ЄС ТА ДЕКІЛЬКОХ КРАЇНАХ ОЕСР(ОРГАНІЗАЦІЯ ЕКОНОМІЧНОГО СПІВРОБІТНИЦТВА І РОЗВИТКУ)

Медіа-кампанії і лобіювання рядом неурядових організацій, число яких збільшується, підвищують інформованість суспільства, в багатьох (переважно що розвиваються) країнах, сприяючи значному законодавчому прогресу особливо за останніх п'ять років.

19. Процес розширення ЄС мотивує країни-кандидати прискорено прийняти нове законодавство; також збільшити суспільну обізнаність в цих країнах, що примусить їх уряди просуватися швидше до ухвалення обов'язкових стандартів добробуту тварин ЄС. Також, участь тих же країн в Раді європейських ініціатив полегшує гармонізацію законодавства по добробуту тварин. Особливо, Рада Європи продовжує розвиватися п'ять Конвенцій (датовані до 1968 року) по різних аспектах добробуту тварин, зокрема, протягом міжнародного транспортування, на фермі і на бойні (подивіться Додаток 2).

ДВА ТИПИ ПРИНЦИПІВ ДОБРОБУТУ ТВАРИН: ОБОВ'ЯЗКОВИЙ І ДОБРОВІЛЬНИЙ

20. Визначення добробуту тварин в різних країнах мають тенденцію набирати будь-яку з двох форм: обов'язкові або добровільні положення (i.e. self-imposed) норм поведінки (подивіться Додаток 1).

21. Країни в першій групі загалом мають закріплення національних правил, прийнятих до виконання під парасолькою "добробуту тварини" або закону по "захисту тварин". (Наприклад більше всього країни (Британської) співдружності, відносяться до цієї категорії.) В такий Закон зазвичай включають дуже загальні положення про турботу та утримання тварин включаючи домашніх тварин, і тварин, що утримуються (окрім виробництва їжі) для наукових цілей або для отримання шкірок чи іншої продукції. Вони зазвичай не містять специфічних умов сільськогосподарських методів (наприклад, переповнення), але вони зазвичай забезпечують правову основу або основи для більш специфічних правил і рекомендацій в цій області.

22. Акцент в другій категорії країн (більшість) на приватних добровільних ініціативах швидше чим суспільних, регулярна структура, з широкою різноманітністю законів і директив які є не обов'язковими для виробників. Багато хто з них створені щоб гарантувати довіру споживачів до походження тваринницької продукції. Вони часто розвиваються в співпраці з компетентними органами державної влади або з неурядовими організаціями (особливо споживчі асоціації). Вони зазвичай приймають форму систем маркіровки щоб інспектувати для видачі свідоцтва відповідності.

23. У всьому світі стратегії маркетингу підтверджують, що виробники і роздрібні продавці сьогодні готові застосувати нові критерії щоб забезпечити споживачів додатковою інформацією. Є розуміння що "зміни на ринку будуть такими, що мало буде людей, що збираються в універсам щоб купити нарізки найдешевшого м'яса а замість того більшість буде готова заплатити вищу ціну за підтримуваний вироблений якісний продукт"[6]. Чіткий приклад цієї еволюції – недавнє включення вимог добробуту тварин до багатьох існуючих, гарантуючих якість схем для м'яса свійської птиці. Це відображає усвідомлення споживачами, що вони вибирають здоровіший і безпечніший продукт. З іншого боку, виробники особливо бояться втрати частки ринку, якщо продукція має погану безпеку чи поганий добробут тварин. Ці тенденції є особливо сильними в ЄС, де існує зростаюча наполегливість споживачів, що до максимальних стандартів добробуту тварин чи високих стандартів якості взагалі.

---

[6] Financial Times: "NZ venison producers find a ready market for safe meat" by T. Hall (29.3.2001)

24. У цікавому прикладі цієї тенденції, Відділ сільського господарства США недавно анонсував план випустити строгі вказівки для боєнь який прослідував після тиску від груп по захисту прав тварин і від всесвітньо відомої компанії по виробництву їжі. Закликаючи до нетерпимості до порушень добробуту тварин на бойнях, компанія наголосила: “Ми вважаємо, що люди, які їдять нашу продукцію, приймають тварин... доглядаються в гуманній манері”. У листі до компанії, Відділ сільського господарства США відповів, що запропоновані правила відповідатимуть фундаментальним проблемам, що підіймаються[7].

ЗАКОНОДАВЧІ ІНІЦІАТИВИ ЄС НАДИХАЮТЬ НАШИХ ТОРГОВИХ ПАРТНЕРІВ

25. Рівень законодавства добробуту тварин ЄС добре узгоджується з третіми країнами навіть якщо узгодження з цим законодавством часто недостатнє[8]. Окрім того, це законодавство служило прикладом для дотримання багатьма іншими країнами. Один приклад як Закон ЄС може стимулювати зміни, до кращого добробуту тварин, що досягли згоди на міжнародному рівні, план дій був складений в 2000 році після обговорень із Старшими ветеринарними чиновниками країн кандидатів. Цей план передбачає впровадження в короткий термін ключових вимог закону ЄС про транспортування тварин, виключно що стосується коней. Згодом Словенські власті оголошують, що вони застосовували план. У інших країнах-кандидатах, транспортування у стадії підготовки; Литва і Угорщина вже повідомили про включення еквівалентних правил.

26. Прогрес країн-кандидатів з ухваленням “Acquis communautaire” збільшує активність Ради Європи у сфері захисту тварин: що продовжується робота в Страсбурзі над декількома проблемами добробуту тварин і заохочує по усій Європі фокусування на загальноприйнятих принципах.

27. Інший приклад законодавства ЄС, що стимулює стандарти добробуту тварин де-небудь у іншому місці, знаходиться в структурі OIE (“Всесвітня організація здоров'я тварин” див. Додаток 4). ЇЇ рекомендації по захисту тварин протягом транспортування були звичайно засновано на чинному законодавстві ЄС також як і на ініціативах Ради Європи. Також, недавнє включення добробуту тварин в його робочий план було відповіддю на еволюцію проблем добробуту тварин за останні декілька років в усьому світі але особливо в ЄС. І робота OIE по стандартах добробуту тварин поза сумнівом буде спричинена обговореннями, що продовжуються, на рівні ЄС і переговорами в цій області з країнами-кандидатами. ЄС також було більше всього прихильне до включення добробуту тварин в порядок денний роботи Світової організації торгівлі де це в наразі не визнано, як законне занепокоєння.

---

[7] Animal Farm NÂ° 487 of 22.2.2002: Dr Bernard Vallat: Opening up the OIE. 9 CFR Ch. III (1-1-01 Edition) Part 313 – Humane Slaughter of Livestock. On the Web: http://www.access.gpo.gov/nara/cfr/index.html#page 1

[8] Недоліки в здійсненні законодавства національною владою, наприклад, були висвітленні в звіті про досвід, придбаний Державами членами з вживанням Директиви про транспортування тварин, представленому Комісією до Ради в січні 2001, COM(2000) 809 фіналу, 6.12.2000 р. http://europa.eu.int/comm/food/fs/aw/aw_legislation/transport/report_en.pdf

28. Щодо ситуації в країнах, що розвиваються, важливу збільшення тваринництва очікуватиметься у майбутні десятиліття, що буде вимагати значне збільшення інтенсивних форм сільського господарства. ЄС зацікавлений щоб супроводжувати цю еволюцію різними програмами розвитку, маючи на меті можливість підтримки цього процесу. Поряд з екологічними турботами щодо використання природних ресурсів проблеми добробуту тварин мали відношення до інтенсивного сільського господарства, індустріального забою і умов транспортування стануть все більш і більш важливими в міжнародній підтримці розвитку.

29. В рамках міжнародної Ініціативи "Тваринництво, навколишнє середовище і розвиток" – LEAD[9] – Комісія спільно з Великобританією здійснює вивчення в Азії і Латинській Америці, щоб надати стратегію і рішення, використовувати вдосконалені знання для екологічно сталих і рівноправних форм розвитку тваринництва, що включає проблеми добробуту тварин. До того ж, є широка згода, що високий пріоритет потрібно надати добробуту тварин і що допомога розвитку не повинна підтримувати створення або просування фермерських систем, які мають негативні ефекти на це.

III ЗАЛУЧЕННЯ, МАЙБУТНІ ДІЇ

30. Куди повинен ЄС просуватися звідси в області добробуту тварин? У цій секції ми пробуватимемо описати можливі стратегії ЄС, по-перше що стосується відносини поза межами світу[10], потім в спільних дослідженнях[11] і маркіровці і нарешті прямі платежі виробникам, які сприйняли пропозиції реформи загальної сільськогосподарської політики (Єдина сільськогосподарська політика).

ЧОМУ ДОБРОБУТ ТВАРИН Є ІНТЕГРОВАНИЙ В ПОЛІТИКУ ЄС ПО БЕЗПЕЦІ ПРОДУКТІВ

31. Дослідження вказує, що тварини, які добре доглядаються і здатні поводитися природно, є здоровіші, ніж тварини, що утримуються в поганих умовах . Накопичені знання (повертаючись назад до 1970-х) показують що безперервний фізичний стрес у тварин (напр. погані умови утримання) впливає не тільки на їх поведінку, але і їх фізіологію, і може призводити до хворобливих або навіть патологічних станів. А дослідження продовжують розвиватися і стандартизують методології для наукового визначення добробуту тварин[12].

---

[9] Ініціатива LEAD (Тваринництво, навколишнє середовище і розвиток) є між колективним проектом із секретаріатом в FAO. Цю ініціативу підтримує Світовий Банк, Євросоюз(ЄС), Ministère des Affaires Etrangères(Франція), Німецьке Федеральне Міністерство Економічної Кооперації і Розвитку через GTZ(Німеччина), Відділ Міжнародного Розвитку (Сполучене Королівство), Американське Агентство Міжнародного Розвитку(США), Міжнародне Агентство Розвитку(Данія), Швейцарське Агентство Розвитку і Кооперації(Швейцарія), і Організація по продовольству і сільському господарству організації об'єднаних націй(FAO). Його головні цілі є збільшити усвідомлення, знання і розуміння с/г тварин і взаємодії з навколишнім середовищем; для визначення відповідного варіанту для с/г тварин і керування навколишнім середовищем на регіональному і національному рівні і впровадження понять с/г тварин і навколишнього середовища в урядові і донорські політики і проекти.

[10] Двосторонні угоди і багатосторонні угоди включаючи WTO, OIE і CoE

[11] Зв'язки між добробутом тварин, здоров'ям тварин і безпекою продуктів

[12] COST Action 846: "Визначення і Моніторинг Добробуту с/г тварин" Dr H.J. Blokhuis - Institute for Animal Science and Health (ID-Lelystad) – Netherlands

32. Зараз є різні наукові ініціативи, що зосереджуються на добробуті тварин, як на активному компоненті здоров'я тварин, або точніше, на екстремальних умовах утримання (пов'язаних з інтенсивнішою продуктивністю) як джерелі хвороб тварин. Один з самих екстремальних випадків це свійська птиця: швидший ріст курчат-бройлерів означає вищий рівень метаболізму і вищу потребу у кисні, імовірно перевищення дихальної і циркулюючої норми птахів. Результат - підвищена смертність від асциту (рідина в животі) і інші зв'язані з цим проблеми[13].

33. Тим часом дослідження розширилося до зв'язку між різними чинниками добробуту тварин і якістю продукції, наприклад, ефект умов транспортування і забою на якість м'яса. Механізм за допомогою якого транспортний стрес впливає на здоров'я тварин дуже складний. Зазвичай згадується як «синдром транспортної лихоманки», такий стрес може приводити до пригнічення імунної системи протягом і після транспортування. Це передбачає більшу сприйнятливість до інфекції, через зниження інфекційного порогу (тобто кількість необхідних патогенів, які викликають хворобу).

34. Різноманітні патогени(мікроби, віруси, паразити) що не призводять до захворювань при утриманні в хороших умовах, стають більш агресивними, розмножуються і спричиняють захворювання в тварин після транспортування. Транспортний стрес може реактивувати агентів які знаходяться в латентному (без симптомному) стані у тварин мікробоносіїв і провокують їх виділення ведучи до клінічних захворювань у інших тварин. Знову це значить що підвищується рівень захворюванності і рівень смертності. На думку SCAHAW (Науковий комітет здоров'я і добробуту тварин ЄС) транспортний стрес може підсилювати тривалість патогенні зміни у субклінічно інфікованих тварин таким чином роблячи цих тварин більш заразними.

35. Поки подальша робота потрібна в цій області, по всьому світу більше і більше роздрібні продавці визнають добробут тварин як складовий аспект репутації продукту і його якості. Це у свою чергу створює потребу в надійних системах для моніторингу статусу добробуту тварин на фермах і ризик призначений для забезпечення гарантій стосовно умов продуктивності.

36. Так є все ширше визнання зв'язку між добробутом тварин і їх здоров'ям, і навіть, більше, між добробутом тварин і безпекою та якістю продуктів.

37. У своєму White Paper on Food Safety[12](Інформаційому листку стосовно безпеки продуктів) адвокати Європейської комісії показали «повний інтегрований підхід» до безпеки продуктів який передбачає не тільки харчовий ланцюг (від ферми до столу) але розширення також до зовнішньої взаємодії і їх залучення до міжнародних форумів. (Держави-члени висловили свою підтримку цьому підходу.) Інтеграція добробуту тварин в політику по безпеці продуктів і просування на міжнародному рівні здається було б хорошим прикладом цього підходу до дії. Це також було б узгоджено з вимогою Протоколу до Договору який вимагає, щоб був повністю врахований добробут тварин в доречних документах ЄС.

---

[13] Report of the Scientific Committee on Animal Health and Animal Welfare on the welfare of chickens kept for the production of meat (2000)

[14] COM(1999) 719 final, 12.1.2000, http://europa.eu.int/comm/dgs/health_consumer/library/pub/ pub06_en.pdf

ПРАЦЯ ДО МАЙБУТНЬОЇ МІЖНАРОДНОЇ ЗГОДИ

РЕЗУЛЬТАТИ ЯКІ ВІДОБРАЖЕННІ В ЗВ'ЯЗКУ ІЗ ВТО

38. ЄС повністю підписується під думкою, що умови добробуту тварин не повинні використовуватися для протекціоністських цілей. Проте, це не повинно служити перешкодою для більших зусиль на міжнародному рівні щоб добитися визнання для стандартів ЄС в цій області і, гарантувати, що вони сумісні з торговими зобов'язаннями. Серед Угод Світової Організації Торгівлі – самі доречні тут GATT ("General Agreement on Traiffs and Trade"), AoA ("Угода про сільське господарство"), TBT ("Технічні бар'єри для торгівлі") і SPS ("Санітарні і фітосанітарні заходи") вони роблять незаконними заходи, які занадто обмежують торгівлю або дискримінують членів або між ввізною і місцевою продукцією. Так як там відхиляються погляди в межах яких добробут тварин складає законну політичну стратегію а також якщо взяти в рахунок відсутність пояснювального керівництва, дебати угоди, односторонній додаток ЄС до його стандартів добробуту тварин як умова для імпорту продукції з третіх країн[15] могли бути ускладненим торговими партнерами ЄС.

39. Для того щоб освітити предмет, ЄС запропонував у червні 2000 року, спеціальному засіданню Комітету ВТО по сільському господарству документ "Добробут тварин і торгівля у сільському господарстві" (відтворено в Додатку 6)[16]. Послідуюча дискусія виявила що певна кількість не ЄС країн у всьому світі, замість об'єднання заходів узятих Союзом з соціальними турботами, бояться їх як джерела головних торгових обмежень в майбутньому. Крім того, в деяких частинах світу є сприйняття, що це є вихід тільки для "багатих країн".

40. Не дивлячись на таку стриманість, висновки Doha 2001 (на відміну від обговорень в Сіетлі) показали деякий прогрес стосовно не торгових питань, зокрема добробут тварин, був включеним до порядку денного майбутніх переговорів по сільському господарству.

41. Але подальший прогрес потрібний, щоб гарантувати загальне визнання таких не торгових питань як плюси глобалізації. І є вже ознаки змін у відносинах, від заперечення до нейтральних. Зростаюча турбота споживачів і роздрібних продавців про максимальні стандарти добробуту тварин робить його вплив все більш і більш відчутним не тільки в ЄС, але і у третіх країнах. Центр зосередження зусиль Комісії, тому, повинна бути надбудова цієї тенденції серед членів ВТО у напрямку до позиції ЄС.

42. Є дві причини, чому ця стратегія повинна бути розглянута: виключно у етичному ключі, і у визнанні більших витрат, які стандарти ЄС потягнуть за собою для виробників і споживачів.

43. Досягнення згоди через ВТО проте є по суті важким завдяки етичним, культурним, економічним і політичним розбіжностям (як показано даними зібраними для цього документи). Поки розглядається прямий прогрес шляхом переговорів по сільському господарстві через ВТО, тому, однаково важливо розглядати інші засоби паралельно.

---

[15] Доречні дані по торгових потоках в тваринництві і тваринницькій продукції встановлюються в Додатку 3

[16] Див. також слідуючі документи ВТО: comprehensive negotiating proposal G/AG/NG/W/90; EU: food quality: improvement of market access opportunities G/AG/NG/W/18

44. Ця паралельна діяльність може мати різні форми – наприклад, , просуваючи не торгівельні теми на міжнародних форумах, організовуючи семінари і конференції - і повинен мати дві найважливіші мети: встановлювати зв'язок між здоров'ям тварин, добробутом тварин і безпекою продуктів (ці результати будуть розглянуті в іншій секції) і досягнення багатосторонніх стандартів добробуту тварин, які ясно могли б служити посиланнями до контексту WTO на пізнішій стадії.

БАГАТОСТОРОННІ СТАНДАРТИ ДОБРОБУТУ ТВАРИН: МІЖНАРОДНА СТРУКТУРА

45. Є два шляхи по яких загальні стандарти добробуту тварин можуть бути запроваджені: під егідою відповідної міжнародної організації або у результаті двосторонніх чи багатосторонніх угод.

ЗАПРОВАДЖЕННЯ СТАНДАРТІВ В РАМКАХ СТРУКТУРИ OIE

46. OIE (або Світова Організація Здоров'я Тварин — див. Додаток 4) відіграла ключову роль в міжнародних торгових переговорах і ветеринарних угодах починаючи з її створення в Парижі в 1924 році. Її Код Здоров'я Тварин, що розвивається від 1960-х надалі на добровільних засадах, з 1995 року стала міжнародною організацією по здоров'ю тварин, що визнається в SPS угоді. Кодекс Alimentarius — код по продуктах харчування створений спільно FAO і WHO в 1962 році — відіграє подібну роль в сфері безпеки продуктів.

47. Тоді як загалом погоджено, що немає ніякого еквівалентного посилання особливо на добробут тварин, Код OIE включає ряд рекомендацій по транспортуванню тварин. (Декілька третіх країн послалося на них у відповідях до SANCO.) До того ж Міжнародний Комітет OIE ухвалив рішення в 2001 році про включення добробуту тварин в його робочий план на наступні п'ять років. Робоча група експертів по добробуту тварин, зібралася вперше в квітні 2002, щоб обговорити нові обов'язки OIE. Група що включає ветеринарів і експертів по добробуту тварин представляє широку низку країн і культур. Комісія представлена у цій групі. Група готувала набір детальних рекомендацій, що розглядаються на щорічній сесії країн-членів OIE в травні 2002 року(дивіться Додаток 4). Рекомендації вказують можливі межі діяльності OIE і пріоритети стосовно цього нового завдання[17]. Робота через OIE має багато переваг.

48. Мета OIE — встановити стандарти добробуту. Міжнародне погодження стандартів є визначальним у функціонуванні TBT і SPS угод і могло б також бути корисним посиланням для двосторонніх переговорів[18].

---

17 Прес-реліз OIE від 15.4.2002 року, http://www.oie.int/eng/press/a_020415.htm
Звіт зустрічі OIE ad hoc групи по добробуту тварин — 70-а Генеральна Сесія (Париж, 26-31.5.2002) — Міжнародний комітет OIE

18 Animal Pharm № 487, 22.2.2002: “Dr Bernard Vallat: opening up the OIE”

49. Окрім цієї тривалої мети, існування стандартів OIE могло мати позитивні ефекти на будь-які зусилля в напрямку до проблеми добробуту тварин на міжнародному рівні. Факт що базована на науці організація подібна до OIE має справу з цією темою, полегшив би інші переговори. Гарантія що розгляд добробуту тварин не маскують обмеження на міжнародну торгівлю також була б більш імовірною. Це могло бути доречне для всіх зовнішніх заходів, передбачених цим зв'язком, як наприклад, переговори про маркіровку в структурі Угоди ТВТ або розподілі ресурсів в контексті реформи єдиної сільськогосподарської політики, яку доведеться підтвердити, як захід що не спотворює торгівлю ("Green Box") під Угодою WTO що до сільського господарства.

50. На практичному рівні, OIE пропонує щойно зроблений форум для обміну наукових знань і їх розповсюдження для максимального числа країн. І факт що майбутні стандарти OIE ймовірно будуть нижчі, ніж ті що були застосовані в розумінні ЄС як такі, що не спричинили б ніякого додаткового тягаря для виробників ЄС. Існування міжнародних технічних стандартів заохочували б виробників і роздрібних продавців звертатися або вимагати додаткових вищих стандартів з маркетингових причин.

51. Тому, Комісія зі всіма Державами-членами ЄС повинна продовжуватися повністю підтримувати і направлятися до ініціатив OIE. З іншої сторони, треба пам'ятайти, що ЄС не — член OIE і тому необхідно оцінити рівень участі ЄС, наприклад, в забезпеченні технічною допомогою робочій групі і групам фахівців.

БАГАТОСТОРОННІ І ДВОСТОРОННІ УГОДИ

52. Інший спосіб просування добробуту тварин на міжнародному рівні є доповнення прогресу через міжнародні довідкові органи подібно до OIE і здійснюється через укладення двосторонніх або багатосторонніх угод.

53. Початковий пунктом могли б бути угоди в специфічних секторах (як наприклад торгівля яйцями) з нашими головними торговими партнерами, відкритим для всіх відповідних членів WTO. Проте важливим міркуванням тут є застереження проти високих стандартів що вже прийнято ЄС як компроміс. Минулий досвід в інших областях (наприклад. "гуманні пастки" угода, підписана з Канадою і Росією) вказує на небезпеку пониження стандартів, встановлених у ЄС.

54. Починаючи з таких угод що мають справу особливо з добробутом тварин, ми ще не робимо це реальністю, Комісія має намір об'єднати стандарти добробуту тварин двосторонні ветеринарні угоди (торгівля тваринницькою продукцією і живими тваринами) щоб вести переговори (виключно з Mercosur країнами19) або вже на місці (виключно з Канадою, Новою Зеландією і Сполученими Штатами). Недавно підписана угода з Чилі вже містить умови відносно стандартів добробуту тварин20.

---

19 Аргентина, Бразилія, Чилі, Парагвай і Уругвай

20 "Угода про санітарні і фітосанітарні заходи, щоб торгувати тваринами і тваринною продукцією, рослинами і рослинною продукцією та іншими товарами і добробут тварин" стверджуються в Статті 2, щоб досягти загального розуміння між Сторонами з приводу стандартів добробуту тварин і складають одне з його завдань.

55. У санітарних угодах з США (1997) і Канадою (1998) немає посилання на стандарти добробуту тварин. В угодах ЄС/Канада і ЄС/Нова Зеландія (1997) рамки, можливо, розширюються до “ветеринарних проблем окрім санітарних заходів” придатні щоб торгувати живими тваринами і тваринницькою продукцією. У Новій Зеландії зрозуміли, що туди можна включати стандарти добробуту тварин. Для еквівалентної продукції, Нова Зеландія була згодна особливо засвідчити згоду з ЄС стандартами добробуту тварин під час оглушення і забою.

56. Стосовно майбутнього узгодження цілей Комісій включити добробут тварин, як питання, із метою розвивати стандарти пізніше, маючи також на увазі майбутню еволюцію на багатосторонньому рівні.

ПОСИЛЕННЯ ЗВ'ЯЗКІВ МІЖ ДОБРОБУТОМ ТВАРИН, ЗДОРОВ'ЯМ ТВАРИН І БЕЗПЕКОЮ ПРОДУКТІВ

57. Як було згадано перед тим, є все більше підтверджень зв'язку між добробутом тварин і безпекою продуктів. Проте, потрібна подальша наукова робота в цій області.

58. ЄС повинне заохочувати, зусилля до дослідження і деталізування зв'язків між добробутом і здоров'ям тварин а також, між добробутом тварин і якістю та цілющими властивостями харчових продуктів, щоб підтвердити це[21]. Для останнього завдання знову здається б, найбільш відповідним форумом був би знову OIE, визначений у контексті його 5-річної робочої програми, як згадано раніше.

59. Подальші зусилля були б необхідні, щоб розуміти, як розвиток в сучасному сільському господарстві можна б було перенаправити, щоб гарантувати, що в майбутньому ця діяльність могла стати більш соціально прийнятною без шкоди на здоров'я тварин і безпеку продукції.

60. На разі, все законодавство ЄС по ветеринарних темах потрібно накреслити і направити таким чином, щоб інтегрувати визначення добробуту тварин і охорону здоров'я. Пропозиція Комісії по гігієні м'яса, наприклад, вже містять умови інспекції добробуту тварин *перед смертю* на бойні або на фермі який також буде умовою для підписання довідок про стан здоров'я.

---

21 Науковий і Технічний Розвиток — Семінар по добробуту тварин. Press: Підтримка досліджень Комісії стосовно покращення умов розведення тварин і кращої якості продуктів. http://www.europa.eu.int/comm/research/quality-of-life/animal-welfare/seminars/index_en.html

МАРКУВАННЯ ПРОДУКТІВ ТВАРИННИЦТВА

61. Маркування стає все більш і більш важливим, все більше і більше споживачів хочуть знати про продукти харчування, які вони купують. Цей інтерес частково стимулює існування обов'язкового маркування (інгредієнти, харчові додатки, "найкраще перед" датою, і т.п.). Але недавні соціологічні дослідження показують, що турбота багатьох споживачів ЄС сьогодні про способи вирощування тварин виходить за ці критерії і простягається також до добробуту тварин. Дійсно, недавнє соціологічне дослідження ЄС показало, що відсутність маркування методів вироблення продукції перешкоджав споживачам можливо повернутися у бік "дружніх тваринам" продуктів[22].

62. Маркування — ймовірно найменший торгово-спотворюючий засіб відповідності специфічному попиту для продукції, вироблюваної відповідно до прийнятних стандартів добробуту тварин. Проте безпосередньою проблемою з цим є підозра з боку деяких наших партнерів по WTO, що це могло використовуватися як масковане обмеження на імпорт з третіх країн. З другого боку, маркування аспектів добробуту тварин могло б вирівняти полегшити розміщення продукції, отриманої від екстенсивного сільського господарства на ринку ЄС оскільки споживачі починають надавати велике значення цій формі виробництва. Багато третіх країн мають відносну перевагу в цьому відношенні, що могло б послужити комерцій вигоді[23].

63. Додаткові витрати виробництва, які тягне за собою маркування є меншою проблемою, оскільки вони можуть бути зазвичай частково компенсованими вищими роздрібними цінами.
64. Маркування може мати одну з двох форм: обов'язкове або добровільне. Останнє поділяється у свою чергу по схемах контролю, які виробники вільно використовують (наприклад. Органічне маркування) і маркування нав'язане виробниками або торговцями.

ОБОВ'ЯЗКОВЕ МАРКУВАННЯ

65. На разі тільки один інструмент робить добробут тварин ЄС, обов'язковим для маркування. Це Положення[24], чинне з 1 січня 2002 року, стосовно яєць, які вимагатимуть специфікації методу виробництва(на заміну існуючої добровільної практики). Ініціатива в цій області була необхідна, так як методи утримання курей стали головним чинником для споживачів ЄС, при купівлі яєць. Існуюче маркування вважалися неадекватним і там були виявлено, що споживачі вводилися в оману щодо методів виробництва. Було також занепокоєння, що зусилля, прикладені декількома виробниками стосовно підйом стандартів підривалися плутаниною, що є результатом недостатньої ясності вимог маркування.

---

22 "Занепокоєння споживачів добробутом тварин і вплив на вибір продуктів" - EU FAIR-CT36-3678 - Dr Spencer Henson and Dr Gemma Harper — Дослідницький центр економіки продуктів — Департамент сільського господарства і економіки ви-ва продуктів.

23 Презентація настанов по добробуту тварин Нової Зеландії може вважатися прикладом того, як пропагувати позитивний іміджекстенсивному тваринництву http://www.maf.govt.nz/biosecurity/animal-welfare/animal-welfare-in-nz.pdf

24 Інструкція Ради (ЕС) 5/2001 of 19.12.2000 р. покращення Інструкції (ЕЕС) n 1907/90 рр. про визначені маркетингові стандарти яєць – OJ L 2 of 5.1.2001р.

66. Вплив різних с/г систем на витрати виробництва в ЄС, США і Швейцарії недавно були досліджені і вказують на чіткі проблеми конкурентоздатності, що є результатом відмінностей в стандартах[25].

67. У випадку виробництва яєць в країнах не ЄС (проте тільки для прямого споживання), вказування системи с/г виробництва, може бути замінена деяким іншим вказуванням де технологічний процес третіх країн не досить рівноцінний технічним правилам і стандартам, що застосовуються в Союзі. Тому Інструкція Ради говорить що, де це є необхідно, Комісія може вести переговори з країнами-експортерами яєць в ЄС, щоб прийти до відповідних шляхів затвердження згоди із стандартами маркування еквівалентними до стандартів прийнятих у ЄС.

68. Ці нові правила відображають той факт, що відслідковування продуктів стало високим пріоритетом для європейських споживачів, і що є широка суспільна підтримка обов'язкового маркування.

69. Такі обов'язкові правила маркування підвищують проте, можливість конфлікту з нашими зовнішніми торговими партнерами. Комісія представила зауваження[26] що до обов'язкового маркування до грудневої сесії 2001 року Комітету сільського господарства WTO (ініціатива якого повинна бути в межах як TBT, так і Комітетів по сільському господарству) висвічування права членів WTO вибрати рівень інформування споживачів і захист характеристик, виробництва і методів переробки їжі та с/г продуктів потрібно підтримувати.

70. На більш загальному рівні, Союз повинен прагнути розвивати все сторонню угоду про обов'язкове маркування і, забезпечити міжнародне визнання її законності. Це повинно включати в себе гарантії того, що всі стадії розвитку маркувальних схем будуть прозорими, особливо визначення критеріїв і дії таких схем. Всі зацікавлені сторони повинні мати можливість бути залученими до цього якнайшвидше.

71. Взаємне визнання схем маркування інших країн також як і визнання стандартів добробуту тварин, застосованих в межах третіх країн, як еквівалент до тих що містяться в законі (як передбачають, наприклад, для цілей регулювання маркетингу яєць) ЄС, повинні розглядатися Комісією, як пріоритетні.

ДОБРОВІЛЬНЕ МАРКУВАННЯ

72. Здається, добровільне маркування зростає у всьому світі. Оскільки, як було вказано раніше, це поділяється на контрольовані суспільні схеми, до яких виробники вільно вписуються і маркування запроваджене самими виробниками і торговцями[27]. Органічне сільське господарство є ймовірно найпопулярнішою темою добровільного маркування[28]. Проте, його вплив на добробут тварин знаходиться в певному відношенні обмеженим, оскільки інші головні цілі тих схем, такі як збереження навколишнього середовища і можливість підтримки сільського господарства, можуть конфліктувати із цілями добробуту тварин. У всьому світі, такі директиви і кодекси поведінки переважають обов'язкове законодавство.

---

25 "Круто-зварена реальність — дружнє до добробуту тварин виробництво яєць на глобальному ринку ", 2001р. Предст. RSPCA

26 "Обов'язкове маркування с/г продуктів — зауваження Європейського співтовариства" Додаток 7

27 Див. для прикладу "Етикетка вільного фермерства" у США www.freefarmed.org

28 Див. для прикладу Національна органічна програма США http://www.ams.usda.gov/nop/index.htm

73. Звичайна мотивація для таких схем — розробляти ринок для продукції вищої якості диктуючи вищі ціни. На практиці добровільне маркування має дуже позитивний ефект у підйомі стандартів до вищих рівнів. І споживчий інтерес до такої продукції (наприклад. органічна продукція) зростає.

74. Такий тиск споживачів самий сильний в областях де займаючись сільським господарством методи якого є найбільш інтенсивними і тому, менш дружніми до добробуту. Це у випадку свинарства і птахівництва, де межі комісійного(завдяки міжнародній конкуренції) прибутку спричинили істотне збільшення утримання середньої кількості тварин в пропорції до утримання великої кількості тварин. Це привело до декількох добровільних схем маркування, що були запущені по ЄС, щоб заспокоїти споживачів стосовно того, як тварини утримуються (включаючи екологічні чинники).

75. Подальші роздуми потрібні у напрямку до прийняття неурядових схем які, оцінюючи дані, отримані для цього зв'язку, стають все більше і більше поширеними по всьому світу.

76. У відсутності міжнародної гармонізації, визнання еквівалентності має потенціал до збільшення торгових потоків, маркуючи вимоги. Відповідно, взаємне визнання добровільних схем маркування з країнами не-ЄС можливе на підставі критеріїв, які зроблені Комітетом TBT WTO.

77. Добробут тварин зображується тільки в деяких існуючих схемах маркування, що мають відношення до методів виробництва (наприклад. ярлик Органічного співтовариства). Цей аспект повинне розвивався далі, знову з втягуванням всіх зацікавлених сторін на всіх стадіях.

ПРЯМА ПЛАТА ВИРОБНИКАМ ЗА ДОБРОБУТ ТВАРИН — ОГЛЯД CAP

78. Реформа загальних сільськогосподарських політик, що передбачаються Порядком денним 2000 слідує тенденція до збільшення орієнтованих на ринок заходів розділяючи субсидії від виробництва. У липні 2002 р. Комісія прийняла Середньостроковий огляд (MTR) порядку денного 2000, поміщаючи це в ширший контекст недавніх суспільних дебатів про Єдину сільськогосподарську політику і її майбутнє[29]. Громадяни Європи більше не хочуть систем, які заохочують збільшення виробництва продуктів за винятком інших пріоритетів. Натомість, сільське господарство бачиться, як основа інших ключових соціальних цілей, таких як наприклад, безпека продуктів і їх якість, добробут тварин, екологічний захист, можливість підтримки розвитку села і утримання сільської місцевості. Є зростаюче схвалення того, що ці ширші завдання повинні просуватися але, існуючи цінові механізми не обов'язково дозволяють відшкодування пов'язаних з цим витрат. Це має неминучі значення для конкурентоспроможності сільського господарства. Фермери борються за компенсацію будь-яких втрат конкурентоспроможності, яку б могла статися із-за вищих стандартів добробуту.

79. Рішення, узяті в Doha в листопаді 2001 р. повністю, зберігають права урядів, щоб вжити такі ж заходи які вони рахують необхідними, щоб захистити інтереси своїх споживачів.

---

[29] COM(2002) 394 final

80. Один пріоритет для Суспільства - визначити цю "багатофункціональну" роль сільського господарства і знайти правильний шлях зробити це сталим. Що ж до значення добробуту тварини для міжнародної торгівлі, перерозподілу фінансових ресурсів зокрема допомогли б зберегти acquis і підтримку подальшого розвитку рівня захисту. До того ж здійснення "добрих сільсько-господарських методів", як накреслено в MTR єдиної сільськогосподарської політики просуватиме підтримку добробуту тварин, що охоплює обов'язкові стандарти.

81. Повертаючись до майбутніх ініціатив, пропозиція ЄС до WTO в червні 2000 року, виділила можливість прямих оплат виробникам до компенсаційних витрат, які підпадають під вищі стандарти добробуту. Приклад для такого збільшення в собівартості є описано в раніше згаданому дослідженні[30] по виробництву яєць. Визначено, що вищі стандарти добробуту для несучок які недавно прийняли в ЄС призведе до вищих цін, в порівнянні з торговими партнерами з третіх країн.

82. Комісія вважає, що це є законно, що компенсація додаткових витрат цього типу потрібно звільнити від субсидо-скорочуючих зобов'язань кожного разу коли це може бути ясно показано, що відгалуження цих додаткових витрат безпосередньо від вищих стандартів в питанні і тому не мають ніяких, або як мінімум мінімальні, торгово-спотворюючі ефекти. Ця ініціатива повністю відповідає принципу, узгодженому в Doha, що зобов'язання перетворення торгової системи в сільському господарстві є спареною із зобов'язанням визнання не торгових інтересів, і як наслідок, реформа підтримки фермерства повинна залишити місце для супровідних заходів, які мінімально або ніяк не є торгово-спотворюючі. Ясно, будь-яке рішення в цій області, яке відповідає турботам однієї країни не повинне створювати проблеми для інших.

83. Видимі труднощі є з ідентифікацією і визначенням кількості будь-яких додаткових витрат, що виникають з законодавчих вимог добробуту тварин. Ступінь, до якої такі витрати компенсовані через вищі ціни, заплачені споживачами, потрібно прийняти до уваги. Є і інший вибір окрім прямої компенсації, наприклад, інвестиційна допомога для установки оновлених засобів через структурні і сільські фонди розвитку. Національне фондування може також бути надане для цієї мети забезпечене доречною державною допомогою.

84. У цій перспективі, пріоритет потрібно надати оцінці впливу заходів добробуту тварин на вартість кінцевого продукту. Інший аспект, який має бути визначеним — форма платежу фермерам, які застосовують стандарти добробуту поза обов'язковими вимогами. Вивчення продовжується але ніяких надійних економічних параметрів ще не немає доступними в цьому полі. Відповідно, зусилля потрібно зробити ЄС для розвитку моделі оцінки додаткових витрат вимог тваринного добробуту, почати з найінтенсивнішими системами сільського господарства як наприклад для свиней і свійської птиці.

85. Крім того, визначення витрат і форми платежів фермерам повинне ймовірно прояснити позицію ЄС в переговорах з WTO.

---

30 Див. виноску 25

86. Вигоди від запропонованого MTR значні: зокрема прямо компенсація збільшила б прийнятність вищих стандартів добробуту тварин для виробників безпосередньо. Позитивне відношення серед виробників приводило б до швидшого ухвалення вищих стандартів добробуту тварин. Включення безпеки продуктів, здоров'я тварин і добробуту в перехресній згоді і їх систематичному контролі через структуру перевірки ферм поліпшить прозорість і надасть споживачам більшу довіру. Як тільки сучасні системи виробництва стають більш поширенішими використовувані методи управління розвиватимуться далі. Це мало б позитивні ефекти на всі види пов'язаних з цим проблем, зокрема безпеку продуктів і здоров'я тварин, оскільки гігієнічні умови наприклад, пов'язують їх. Крім того MTR передбачає, що розділення заохочуватиме фермерів відповідати на сигнали ринків яку створені споживчим попитом замість того, щоб пов'язаними з кількістю політичними стимулами.

87. Пропозиції MTR допоможуть турботам громадян про добробут тварин. Динамічна модуляція дозволить переміщення у напрямку до збільшеного постачання суспільних товарів як наприклад екологічні послуги і добробут тварин, також як і заходи сконцентровані на поліпшенні конкурентоспроможності сектора.

88. До того ж, широкий додаток просунутих стандартів міг би приводити до сильнішого захисту проблем добробуту тварин сільськогосподарським сектором в міжнародному контексті.

89. Пізніше необхідно визначити, які заходи закликають до компенсації і кому це було б заплачено. Політично чутливі рішення були б потрібні в цьому контексті.

90. Будь-які прямі платежі виробникам доведеться виправдати Угодою про сільське господарство в межах WTO. Так званий "Зелений Бокс" є областю взаємодії для адресації внутрішніх схем підтримки, поставлених в залежність від соціальних цілей. Переговори з нашими торговими партнерами будуть необхідні. Комісія вже зробила перший крок представлення не паперові результатів “Зеленого Боксу” на спеціальному засіданні Комітету по сільському господарству у вересні 2001 року. Ці потреби за якими слідує активна підтримка близьких зв'язків зі всією рештою областей дії, наданих цією інформацією.

ДОДАТОК 1

ЗАКОН ПО ДОБРОБУТУ ТВАРИН В 30 КРАЇНАХ ДАНІ ОТРИМАНІ КОМІСІЄЮ

Комісія контактувала із **106-ма третіми країнами, 73 з них** відповіли але **тільки 30** надали інформацію яка має безпосереднє відношення до огляду. Ця інформація подана нижче у таблиці:

1. **Акт добробуту тварин (або захист тварин):** країна має "парасольку" акту добробуту тварин (або захисту тварин) (акт, що охоплює всіх тварин — включаючи домашніх тварин яких тримали для наукових цілей — але зазвичай, не включаючи специфічні умови методів тваринництва, наприклад, щільність утримання)?;

2. **тварини на фермах:** будь-які правила що існують при утриманні тварин, і якщо вони є, вони мають форму (обов'язкові) законодавства або (добровільні) директиви/норми поводження?;

3. **транспортування тварин:** будь-які правила що існують, і якщо вони є, вони мають форму (обов'язкові) законодавства або (добровільні) директиви/норми поводження?;

4. **забій тварин:** будь-які правила що існують, і якщо вони є, вони мають форму (обов'язкові) законодавства або (добровільні) директиви/норми поводження?;

Відповідна отримана інформація про правила захисту тварин (в 1999 р.)

КРАЇНА	Акт по добробуту тварин	Тварини на фермі	Транспортування тварин	Забій тварин
(1) Аргентина			x	X
(2) Австралія				X
(3) Ботсвана				
(4) Болгарія				X
(5) Канада				X
(6) Капе Верді				X
(7) Чилі				
(8) Хорватія	так	x	x	X
(9) Кіпр			x	X
(10) Чеська республіка		x	x	X
(11) Естонія	так		x	X
(12) Гон-Конг	так			X
(13) Угорщина	так		x	X
(14) Індія	так	☆		
(15) Японія				X
(16) Латвія		x	x	X
(17) Литва	так	x	x	X

КРАЇНА	Акт по добробуту тварин	Тварини на фермі	Транспортування тварин	Забій тварин
(18) Мальта	так		x	X
(19) Мексика				
(20) Намібія				
(21) Нова Зеландія	так		x	X
(22) Норвегія	так	x	x	X
(23) Філіппіни	так			
(24) Польща	так	x	x	X
(25) Словацька Республіка	так		x	X
(26) Словенія	так	x	x	X
(27) ПАР				X
(28) Свазіленд				X
(29) Швейцарія	так	x	x	X
(30) США	так			X

X — індикатори законодавства; - індикатори директив/норм
(Де є два індикатори, перевага надається законодавству)

ДОДАТОК 2

РАДА ЄВРОПЕЙСЬКИХ УГОД ЩО ДО ЗАХИСТУ ПРОДУКТИВНИХ ТВАРИН

Створена у 1949 році, Рада Європи має 43 країни-члена включаючи усіх 15 країн-членів ЄС.

За ці роки було укладено, і продовжують розвиватися, п'ять угод по різних аспектах добробуту тварин. Наступні є доречні для захисту продуктивних тварин:

- ➔ Європейська Угода по захисту тварин протягом міжнародного транспортування (Париж, 13/12/68);
- ➔ Європейська Угода по захисту тварин, що утримаються для сільсько-господарських цілей (Страсбург, 10/03/76);
- ➔ Європейська Угода по захисту тварин для забою (Страсбург 10/05/79).

Інші ("по тваринах, що утримуються для сільсько-господарських цілей") містять специфічні рекомендації по захисту головних різновидів тварин, що використовуються для с/г цілей в Європі, і специфічна мета Директиви 98/58/ЄС мала надати чинність принципам, що містяться в Угоді і гарантують їх загальноприйняте застосування всюди в ЄС.
З часом Спільнота має ратифікувати таку ж угоду для себе як і по "тваринах для забою". І протягом 2001 року Комісія отримала дозвіл від Ради вести переговори по зміненій версії Угоди по "тваринах протягом міжнародного транспортування" в інтересах Спільноти.

Наступна таблиця вказує, яку з трьох Угод підписали інші члени Ради Європи.

Країни не члени ЄС і угоди по захисту тварин Ради Європи

Члени ради Європи не члени ЄС	Угоди по захисту продуктивних тварин	Угоди по захисту тварин протягом міжнародного транспортування	Угоди по захисту тварин для забою
Боснія і Герцоговина	X		X
Хорватія	X		X
Кіпр	X	X	
Чеська республіка	X	X	
Угорщина			
Ісландія	X	X	
Македонія	X		X
Мальта	X		
Норвегія	X	X	X
Румунія		X	
Росія		X	
Словенія	X		X
Швейцарія	X	X	X
Туреччина		X	
Югославія	X		

ДОДАТОК 3

ЗОВНІШНЯ ТОРГІВЛЯ ЖИВИМИ ТВАРИНАМИ І ТВАРИННОЮ ПРОДУКЦІЄЮ, ЩО ПІДПАДАЄ ПІД ЗАКОНОДАВСТВО ЄС ПО ДОБРОБУТУ ТВАРИН

Цей Додаток містить дані про торгові потоки з третіми країнами для зпівставлення з інформацією щодо законодавства. Він також містить дані про заміну структур ферм в межах ЄС. Дані з приводу торгівлі сільськогосподарською продукцією, що не отримується від тварин (злаки), є незабаром присутній, щоб продемонструвати доцільність торгівлі тваринами по відношенню до усіх секторів.

Торгівля ЄС живими тваринами і забій (2000 р.) (*)

Види тварин		**Торгівля живими тваринами в ЄС**				**Забій в ЄС (б)**
		Загальна торгівля (а)	**Торгівля в рамках ЄС**	**Імпорт**	**Експорт**	
ВРХ	голів	3.767.369	2.965.784	501.401	300.184	26.847.000
	тонн	975.506	740.101	62.931	172.474	7.393.343
Свині	голів	11.957.246	11.869.227	57.247	30.772	203.021.000
	тонн	579.582	576.945	1.157	1.480	17.563.320
Вівці і кози	голів	4.193.501	2.567.720	1.564.951	60.830	77.585.000
	тонн	110.741	76.973	30.730	3.038	1.954.000
Коні	голів	212.935	65.028	138.309	9.598	359.000
	тонн	95.748	25.545	63.996	6.207	84.347
Сумарно (тонн)		***1.761.577***	***1.419.564***	***158.815***	***183.199***	***26.995.010***

Джерело: EUROSTAT

(*) Таблиця описує кількість живих тварин, перевезених над відстань більше 50 км., що підпадає під законодавство ЄС про захист тварин протягом транспортування.

Ціна імпорту живих тварин і продуктів тваринного походження з Третіх країн
- В середньому 1992/2001 рр. В 1000 ECU -

	Живі тварини	М'ясо	Молочні продукти і яйця	В загальному
СУМАРНИЙ ДОДАТКОВИЙ ЄС	**646.155**	**2.611.365**	**960.659**	**4.218.180**
Нова Зеландія	2.080	648.680	222.478	873.238
Угорщина	71.817	293.362	20.772	385.951
Бразилія	411	378.310	751	379.473
Аргентина	3.652	329.160	35.708	368.519
Польща	139.078	114.734	33.005	286.816
США	157.605	88.736	17.934	264.275
Швейцарія	5.376	8.390	198.860	212.626
Австралія	6.808	119.501	44.887	171.196
Уругвай	572	99.774	5.807	106.153
Таїланд	50	98.495	470	99.014
Швейцарія	4.658	1.710	87.266	93.634
Китай	5.667	45.981	37.527	89.175
Канада	11.589	29.607	35.303	76.499
Чехія	23.872	15.313	23.337	62.522
О.А. Емірати	54.302	21	118	54.441
Румунія	34.718	4.667	7.462	46.847
Ботсвана	98	44.552	5	44.654
Болгарія	5.169	31.066	7.580	43.815
Інші країни	118.634	259.306	181.389	559.329

Джерело: EUROSTAT

Детальна ціна визначених продуктів тваринного походження з Третіх країн
- В середньому 1992/2001 рр. В 1000 ECU -

	ВРХ свіже м'ясо	ВРХ мороже не м'ясо	Свинина	Баранина, козлятина	Конина і подібне м'ясо	Відходи	М'ясо птиці	Солоне чи висушене м'ясо	Яйця в шкарлупі	Яйця без шкарлупи	Взагальному
СУМАРНИЙ ДОДАТКОВ. ЄС	494.624	295.338	85.539	645.473	196.614	67.194	493.716	102.047	26.126	6.325	2.412.996
Нова Зеландія	1.788	11.327	300	554.035	1.063	22.361	34	2	0	0	590.909
Бразилія	60.884	139.415	24	58	21.405	5.095	104.079	46.908	161	53	378.081
Аргентина	195.584	46.917	5	3.720	57.562	10.487	1.093	87	0	68	315.524
Угорщина	10.019	2.468	55.396	3.020	585	1.090	194.831	371	1.577	138	269.496
Австралія	30.715	5.119	10.567	50.919	7.135	9.434	15	15	4	8	113.930
США	12.434	2.800	10.084	122	52.140	7.697	2.137	210	9.403	2.719	99.746
Таїланд	1	23	0	1	5	0	53.580	44.775	83	105	98.574
Уругвай	34.026	36.576	7	11.852	10.689	5.148	90	2	0	1	98.390
Польща	4.488	5.670	1.089	155	13.575	858	65.292	86	86	18	91.318
Ботсвана	27.875	16.674	0	0	0	0	0	0	5	0	44.553
Канада	1.236	203	80	5	26.046	1.623	337	10	8.623	327	38.489
Намібія	30.164	7.805	0	9	0	0	0	0	278	0	38.257
Зімбабве	24.361	7.030	0	0	0	11	0	0	11	0	31.413
Болгарія	33	11	144	10.845	0	14	19.279	24	26	533	30.929
Інші країни	61.017	13.300	7.844	10.732	6.410	3.376	52.949	9.555	5.869	2.335	173.387

Джерело: EUROSTAT

Залишковий баланс - свинина					
	1000 тонн [1]				%TAV
	1997	1998	1999	2000	2000/1999
1	2	3	4	5	6
	16 290	17 657	18 065	17 564	-2.8
	6.8	16.7	1.2	0.7	-39.6
	21.0	12.2	27.9	0.5	-98.1
	291	386	501	343	-31.6
	16 276	17 662	18 038	17 564	-2.6
	3	161	4	0	x
	70	44	68	48	-28.4
	948	1 139	1 524	1 260	-17.4
	3 583	3 861	3 957	2 928	-26.0
	15 178	16 227	16 350	16 384	0.2
	40.8	43.3	43.4	43.5	0.2
	107.3	108.8	110.5	107.2	-3.0

[1] Вага туші

Світове виробництво і валове місцеве виробництво основних країн що виробляють або експортують свинину

	%				1000 тонн				%TAV
	1997	1998	1999	2000	1997	1998	1999	2000	2000/1999
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
У світі	100.0	100.0	100.0	100.0	82 146	87 647	89 867	90 909	1.2
ЄС-15	19.8	20.1	20.1	19.3	16 249	17 636	18 026	17 564	-2.6
Китай	45.2	45.5	45.7	47.4	37 155	39 899	41 048	43 058	4.9
США	9.5	9.8	9.7	9.4	7 835	8 623	8 758	8 532	-2.6
Росія	1.9	1.7	1.7	1.4	1 546	1 505	1 485	1 250	-15.8
Польща	2.4	2.3	2.3	2.1	1 981	2 026	2 043	1 900	-7.0
Японія	1.6	1.5	1.4	1.4	1 283	1 286	1 277	1 270	-0.5
Бразилія	1.8	1.9	1.9	2.0	1 518	1 652	1 752	1 804	3.0
Канада	1.5	1.6	1.7	1.7	1 257	1 390	1 562	1 525	-2.4
Румунія	0.8	0.7	0.7	0.7	667	620	610	626	2.6
Угорщина	0.7	0.6	0.7	0.7	581	569	664	664	0.0

Джерело: FAO

Зміна структури свинарства державами-членами

	ЄС-15	Бельгія	Данія	Німеччина	Еллада	Іспанія	Франція	Ірландія	Італія	Люксембург	Голландія	Австрія	Португалія	Фінляндія	Швеція	Велико британія
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
Утримання (x 1 000)																
1993	1 552	15	27	294	51	440	106	3	273	1	27	125	150	11	12	17
1995	1 276	13	21	239	23	301	90	3	280	1	22	112	139	7	11	13
1997	1 152	12	19	205	21	285	78	2	250	1	21	100	130	6	8	14
1999	:	11	15	:	:	236	:	:	252	0	16	86	130	5	6	12
% TAV 1999 / 1993	x	-5.2	-9.8	x	x	-10.4	x	x	-1.3	x	-8.7	-6.2	-2.4	-13.1	-11.6	-5.8
% TAV 1999 / 1997	x	-4.4	-11.8	x	x	-9.4	x	x	0.4	x	-13.6	-7.5	0.0	-9.1	-14.4	-7.7
Тварини (x 1 000)																
1993	121 227	7 165	11 568	26 486	1 144	18 188	14 291	1 487	8 348	72	14 964	2 822	2 665	1 381	2 777	7 869
1995	117 812	7 268	11 084	24 674	916	18 126	14 531	1 542	8 063	68	14 398	3 706	2 402	1 394	2 305	7 335
1997	121 954	7 313	11 383	24 250	939	19 556	15 473	1 717	8 281	74	15 189	3 680	2 365	1 444	2 351	7 939
1999	:	7 706	11 626	:	:	22 418	:	:	8 414	84	13 567	3 433	2 350	1 493	2 115	7 010
% TAV 1999 / 1993	x	1.2	0.1	x	x	3.5	x	x	0.1	2.6	-1.6	3.3	-2.1	1.3	-4.5	-1.9
% TAV 1999 / 1997	x	2.6	1.1	x	x	6.8	x	x	0.8	6.3	-5.6	-3.5	-0.3	1.7	-5.3	-6.2
Середня кількість тварин на утримання																
1993	78.1	477.7	428.4	90.1	22.4	41.3	135.0	495.7	30.6	107.6	554.2	22.6	17.8	125.5	231.4	462.9
1995	92.3	557.3	517.5	103.1	39.1	60.2	161.5	514.1	28.8	121.8	643.1	33.1	17.2	189.4	214.4	545.1
1997	105.8	629.1	604.7	118.1	44.7	68.7	198.5	858.5	33.1	138.1	722.9	36.6	18.2	239.1	277.0	557.4
1999	x	703.2	750.9	x	x	95.0	x	x	33.4	187.6	825.9	39.8	18.1	307.0	351.7	57

Джерело: Європейська комісія, Eurostat

Світове виробництво і торгівля основними с/г продуктами в 1999 році - Частка ЄС у світовому ринку

	Світове виробництво (1000 т)	Світова [1] торгівля (1000 т)	Частка проданої продукції (%) (3/2) x 100	% світової торгівлі		
				Імпортовано ЄС	Експортовано ЄС	Сальдо торгівлі ЄС[2] (5-6)
1	2	3	4	5	6	
Злаки в загальному(крім рису) [3]	1 468 979	205 035	14.0	3.0	13.1	10.2
з них: - пшениця	586 422	106 337	18.1	3.1	15.1	12.0
Харчова пшениця (крім рису) [3]	882 556	98 698	11.2	2.8	11.0	8.2
з них: - кукурудза	605 016	69 451	11.5	3.2	0.2	-3.0
Соняшникове насіння (вага)	329 482	55 651	16.9	34.4	3.5	-30.9
з них: - соя	157 783	38 771	24.6	35.9	0.1	-35.8
Вино	28 405	2 670	9.4	24.3	41.5	17.1
Цукор	134 062	39 249	29.3	4.5	13.3	8.8
Молоко в загальному	481 997	709	0.1	6.7	20.2	13.5
Масло	7 031	782	11.1	16.4	20.5	4.1
Сир	16 092	1 234	7.7	13.0	31.9	18.9
Сухе молоко (збиране і цільне)	5 905	2651	44.9	3.2	32.0	28.8
Загальне м'ясо (крім відходів)	228 547	16 028	7.0	7.6	20.4	12.8
з них: - яловичина і телятина	56 196	5 572	9.9	7.1	16.7	9.6
свинина	88 838	3 177	3.6	2.4	41.6	39.2
м'ясо птиці	65 109	6 363	9.8	5.8	15.7	9.9
Яйця	53 823	469	0.9	1.8	27.6	25.8

[1] Експорт (виключаючи торгівлю в межах ЄС) і виключаючи оброблену продукцію.

[2] Торгова/світова торгівля ЄС сальдо по поточних операціях.

[3] Злаки, як зерно; оброблена продукція виключена.

Джерело: FAO та інші міжнародні організації(GATT)

Світове виробництво і торгівля основною яловичиною/телятиною що виробляють/експортують країни [1]

	%				1000 тонн				%TAV
	1997	1998	1999	2000	1997	1998	1999	2000	2000/1999
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Світ	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**55 309**	**55 078**	**55 962**	**57 170**	**2,2**
- ЄС-15	**13,9**	**13,4**	**13,8**	**12,9**	**7 896**	**7 657**	**7 697**	**7 401**	**-3,8**
- США	20,1	20,2	21,6	21,5	11 714	11 803	12 123	12 311	1,6
- Росія	4,1	3,8	4,0	3,7	2 394	2 247	1 868	2 126	13,8
- Бразилія	9,0	9,1	11,1	11,3	5 921	5 794	6 182	6 460	4,5
- Аргентина	0,0	4,0	4,7	5,1	2 712	2 452	2 653	2 900	9,3
- Уругвай	0,8	0,8	0,8	0,8	454	449	458	453	-1,1
- Австралія	3,8	3,8	3,6	3,5	1 810	1 955	2 011	1 988	-1,1
- Нова Зеландія	1,1	1,0	1,0	1,1	646	634	561	623	11,1
- Китай	7,3	7,6	8,4	8,8	4 105	4 485	4 711	5 023	6,6
- Канада	2,6	2,7	2,2	2,2	1 076	1 148	1 238	1 260	1,8
- Мексика	2,5	2,8	2,5	2,5	1 340	1 380	1 401	1 415	1,0
- Колумбія	1,2	1,2	1,3	1,3	763	766	724	754	4,1
- Польща	0,8	0,8	0,7	0,6	429	430	385	341	-11,4
- Індія	2,4	2,4	2,5	2,5	1 378	1 401	1 421	1 442	1,5
- Японія	0,9	0,9	0,9	0,9	530	529	540	534	-1,1
- ПАР	0,8	1,1	0,9	1,0	484	518	553	590	6,7
- Швейцарія	0,3	0,3	0,3	0,2	152	147	146	131	-10,3
- Угорщина	0,1	0,1	0,1	0,1	55	47	45	45	0,0
- Норвегія	0,2	0,2	0,2	0,2	89	91	91	93	2,2

[1] Частка виробництва

Джерело: FAO

ДОДАТОК 4

OIE(ВСЕСВІТНЯ ОРГАНІЗАЦІЯ ЗДОРОВ'Я ТВАРИН) І ДОБРОБУТ ТВАРИН

Світова організація здоров'я тварин, або OIE ("Офіс Міжнародний Des Epizooties") є міжурядовою організацією, утвореною під Міжнародною Угодою 25 січня 1924 року, яку спочатку підписали в Парижі 28 країн. А у травні 2001 року, OIE має в загальному 158 членів.

OIE діє під повноваженнями і спостереженням Міжнародного Комітету, що охоплює делегатів, позначених урядами, які укладають контракт — на рівноправних умовах, з одним делегатом на країну. Комітет збирається як мінімум раз в рік.

Декілька третіх країн, відмітили, як головні рекомендації вимог добробуту тварин про захист тварин протягом транспортування від OIE (Офіс Міжнародний Des Epizooties). Потрібно відмітити, що діючий Міжнародний кодекс OIE по здоров'ю тварин (10-е Видання — 2001 р.) містить секцію, присвячену особливо захисту тварин протягом транспортування.

OIE кодекс передбачає норми і рекомендації по слідуючих аспектах:

- загальні принципи що до всіх видів транспорту;
- спеціальні положення що до методів транспортування;
- загальні рекомендації по транспортуванню повітрям;

РЕЗОЛЮЦІЯ № XIV

OIE мандат по добробуту тварин

(Адаптований міжнародним комітетом OIE 29 травня 2002 року)

ПРИЙМАЮЧИ ДО УВАГИ ЩО

На 68-ій Загальній сесії в травні 2000 року Міжнародний комітет розглядав і схвалив Третій стратегічний план OIE,

На 69-ій Загальній сесії в травні 2001 року Міжнародний комітет прийняв пряму генеральну робочу програму, щоб здійснювати рекомендації Третього стратегічного плану протягом періоду 2001 — 2005 рр.. Робоча Програма вказала, що новим областям, ідентифікованим Третім стратегічним планом буде надана особлива увага.

Ad hoc група OIE по Добробуту тварин, зустрічалася з 2 до 4 квітня 2002 року, і накреслила рекомендації для розгляду Міжнародним комітетом з приводу контексту залучення OIE в область добробуту тварин, пріоритети для OIE і способи діяльності.

Ця Група Ad hoc відзначила 75-річну історію досягнень OIE, як міжнародної, довідкової організації по здоров'ю тварин зі встановленою інфраструктурою і міжнародним визнанням. Визнання істотного зв'язку між здоров'ям тварин і їх добробутом, Ad hoc група вважає, що OIE має хорошу позицію, щоб забезпечити міжнародне лідерство по добробуту тварин.

КОМІСІЯ

РЕКОМЕНДУЄ ЩОБ:

1. Оскільки добробут тварин — комплекс, багатогранна суспільна політика, що включає важливі наукові, етичні, економічні і політичні аспекти, OIE розвиває детальне бачення і стратегію для з'єднання, збалансування і взяття до уваги ці аспекти.

2. Тоді OIE розвивають поліси і керівництво принципів, щоб забезпечити звукову основу, з якої до детально розробити специфічні рекомендації і стандарти.

3. OIE утворюють робочу групу на добробуту тварин, щоб координувати і керувати діями по добробуту тварин відповідно до завдань, внесених до списку нижче, і робоча група радить щодо специфічних завдань, які здійснюють групи Ad hoc.

4. Консультуючись з OIE, робоча група розвиває детальний оперативний плани для перших 12 місяців, звертаючись до визначених пріоритетів проблем.

5. Робоча група і її Групи Ad hoc консультуються з неурядовим організаціями, що мають широке міжнародне визнання, і використовують всі доступні експертизи і ресурси, зокрема ті від академії, дослідження суспільства, промисловість і інші доречні джерела.

6. Межі залучення OIE до питань добробуту тварин можна розділити на слідуючі групи:

- тварини, використовувані в сільському господарстві і аквакультурі для виробництва, розмноження та/або робочих цілей,
- тварини-компаньйони включаючи “екзотичних” (взятих в дикій природі та “не традиційних”) видів,
- тварин яких використовують для досліджень, тестування та/чи навчальних цілей
- вільно живучих диких тварин, включаючи питання їх відстрілу і відлову,
- тварин, яких використовують для спорту, відпочинку і розваг, зокрема в цирках і зоопарках,

і що, для кожної групи відносяться, на додаток до істотних оздоровчих тварин заходів, теми утримання, управління, транспортування і забою (включення гуманного забою, евтаназія і вбивство для контролю захворювань).

7. OIE надають пріоритет проблемам добробуту тварин щодо тварин, використовуваних в сільському господарстві і аквакультурі і, щодо інших виділених груп, OIE встановлює відносні пріоритети, які роздані, оскільки ресурси вирішені.

8. В межах сільського господарства і групи аквакультури, OIE по-перше звертаються до транспортування, гуманного забою, і забою для контролю захворювань, і пізніше, утримання і управління. OIE також розглядають аспекти добробуту тварин, оскільки проблеми виникають в області генетичної модифікації і клонування, генетична селекція для виробництва, моди, і ветеринарних заходів.

9. Звертаючись до зоонозів, OIE надають пріоритет направляти аспекти добробуту тварин скорочення популяції тварин і полісів по контролю (включаючи бродячих собак і кішок).

10. OIE об'єднують в межах стратегії комунікації з тими, хто зацікавлений у добробуті тварин, зокрема промисловість і громадські організації.

11. OIE об'єднують розгляд добробуту тварин в межах своїх головних функцій і приймають на себе наступні специфічні ролі і функції:

- розвиток стандартів і директив, що приводять до хорошої практики добробуту тварин,
- надання досвідчених порад щодо проблем специфічного добробуту тварин до OIE зацікавлених груп, зокрема країни-членів, інших міжнародних організацій та промисловців/споживачів,
- обслуговування міжнародних баз даних по інформації добробуту тварин, зокрема різні національні законодавства і поліси, визнані у світі експерти добробуту тварин, і доречні приклади хорошої практики добробуту тварин,

- ототожнення суттєвих елементів ефективної національної інфраструктури добробуту тварин, зокрема законодавчі/чинні інструменти і розвиток переліку оціночного контролю,

- підготовка і розповсюдження освітнього матеріалу для підвищення обізнаності серед OIE клієнтів,

- сприяння включенню добробуту тварин в навчальні програми студентів і аспірантів ветеринарного профілю,

- визначення потреб досліджень добробуту тварин і заохочення співпраці між дослідницькими центрами.

ДОДАТОК 5

ЗАХИСТ ПРОДУКТИВНИХ ТВАРИН: ОСНОВНЕ ЗАКОНОДАВСТВО ЄС

Фермерство:

- Директива Ради 1999/74/ЄС від 19 липня 1999 року, встановлює мінімальні стандарти по захисту **курей-несучок** - Official Journal L 203, 03.8.1999 p. 53 – 57

- Директива Ради 98/58/ЄС від 20 липня 1998 року, стосовно захисту тварин яких утримують для с/г цілей — Official Journal L 221, 08.8.1998 p. 23 – 27

- Директива Ради 97/2/ЄС від 20 січня 1997 року, покращення Директиви 91/629/ЄЄС встановлює мінімальні стандарти по захисту **телят** - Official Journal L 025, 28.1.1997 p. 24 – 25

- Директива Ради 91/629/ЄС від 19 листопада 1991 року, встановлює мінімальні стандарти по захисту **телят** - Official Journal L 340, 11.12.1991 p. 28 – 32

- 97/182/ЄС: Рішення Комісії від 24 лютого 1997 року покращення Додатку до директиви 91/629/ЄЄС, встановлює мінімальні стандарти по захисту **телят** — Official Journal L 076, 24.02.1997 p. 30 - 31

- Директива Ради 91/630/ЄЄС від 19 листопада 1991 року, встановлює мінімальні стандарти по захисту **свиней** — Official Journal L 340, 11.12.1991 p. 33 – 38

- Директива Ради 88/166/ЄЄС від 7 березня 1988 року яка погоджується із рішенням Суду юстиції у випадку 131/86 (скасування Директиви Ради 86/113/ЄЄС від 25 березня 1986 року яка встановлювала мінімальні стандарти по захисту курей-несучок яких утримують в батарейних клітках) — Official Journal L 074, 19.03.1988 p. 83 – 87

- 78/923/ЄЄС: Рішення Ради від 19 червня 1978 року стосовно висновку Європейської конвенції по захисту тварин яких утримують для с/г цілей - Official Journal L 323, 17.11.1978 p. 12 – 13

Транспортування

- Директива Ради 91/628/ЄЄС від 19 листопада 1991 року по захисту тварин протягом транспортування і покращення Директив 90/425/ЄЄС і 91/496/ЄЄС — Official Journal L 340, 11.12.991 p. 17 – 27

- Директива Ради 95/29/ЄС від 29 червня 1995 року, покращення Директиви 90/628/ЄЄС стосовно захисту тварин протягом транспортування — Official Journal L 148, 30.6.995 p. 52 – 63

- Положення Ради (ЄС) №1255/97 від 25 червня 1997 року стосовно критерії Союзу для організації пунктів і виправлення плану маршруту що відноситься до Додатку до Директиви 91/628/ЄЄС — Official Journal L 174, 02.7.1997 p. 1 – 6

- Положення Ради (ЄС) №411/98 від 16 лютого 1998 року про додаткові стандарти по захисту тварин придатні для вантажних автомобілів які використовують для перевезення худоби на перевезення тривалість якого перевищує 8 годин — Official Journal L 052, 21.2.1998 p. 8 – 11

- Положення Ради (ЄС) № 615/98 від 18 березня 1998 року, встановлює специфічні детальні правила для про експортні повернення коштів за заходи по добробуту ВРХ протягом транспортування — Official Journal L 082, 19.3.1998p. 19 - 22

Забій і вбивство

- Директива Ради 93/119/ЄС від 22 грудня 1993 року по захисту тварин під час забою і вбивства — Official Journal L 340, 31.12.1993 p. 21 – 34

- 88/306/ЄЄС: Рішення Ради від 16 травня 1988 року стосовно заключення **Європейської конвенції по захисту тварин що підлягають забою** — Official Journal L 137, 2.6.1988 p. 25

ДОДАТОК 6

ПОДАННЯ ЄС ДО ВТО ПО ПИТАННЯХ ДОБРОБУТУ ТВАРИН ТА СІЛЬСЬКОМУ ГОСПОДАРСТВУ

Для того, щоб виділити питання добробуту тварин, ЄС зробило наступне подання в червні 2000 року до спеціального засідання Комітету ВТО що до сільського господарства. Мета цього, документ що гарантує те, що лібералізація торгівлі не підриває зусилля ЄС покращити захист продуктивних тварин.

G/AG/NG/W/19
28 червня 2000 року

ПРОПОЗИЦІЯ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ

ДОБРОБУТ ТВАРИН ТА СІЛЬСЬКЕ ГОСПОДАРСТВО

Ознайомлення

Добробут тварин — проблема важливість якої зростає, особливо в Європейському Співтоваристві (ЕС). Європейська Комісія завершує на даний час Звіт, який аналізує умови добробуту тварин в країнах які не є членами ЄС, які поставляють в ЕС живих тварин і тваринну продукцію. Інформація, отримана від країн які не є членами ЄС, демонструє що добробут тварин не тільки турбота "ЄС".

Серед споживачів і виробників збільшується усвідомлення що до впливу, методів розведення і ведення сільського господарства, може мати на тварин, на їх здоров'я і добробут і на кінець на навколишнє середовище. Ще і ще, споживачі претендують на своє право бути поінформованими у виборі продукції, включаючи продукцію яка отримується від різних стандартів добробуту. Необхідно надати їм можливість зробити такий вибір, який вони хочуть, бути поінформованими про те, як утримують с/г тварин, перевозять і забивають. Виробники, до кого пред'явлені такі вимоги, хочуть стійкої і зрозумілої підстави, на якій можна забезпечувати такою інформацією.

ЄС прогресивно прийняв законодавство по захисту тварин, під яке підпадає сільське господарство, транспортування, забій і експериментування. ЕС і його Держави-члени також грають активна роль в розвитку міжнародних угод по захисту тварин (наприклад. Протягом міжнародного транспортування, утримання для с/г цілей, для забою, для експериментальних і наукових цілей).

Цілі Європейського Союзу

Гарантування того, що торгівля не підриває наші зусилля в покращенні захисту добробуту тварин:

ЄС вважає, що є обмеження шляхів, по яких потрібно виробляти їжу. ЄС встановив такі межі в своєму законодавстві, в багатьох випадках, вони базуються на роботі міжнародних з'їздів як наприклад, Рада Європи. Багато інших країн також створили законодавство в таких областях.

Але є занепокоєння яке зростає серед споживачів, виробників а також організацій по добробуту, що, тоді як ВТО працює, щоб збільшити структуру лібералізації міжнародної торгівлі, яка є основною метою ВТО, ВТО не забезпечує структуру, в межах якої можна розглядати проблеми добробуту тварин. Вони особливо побоюються що у відсутності такої структури, стандарти добробуту тварин, надто з приводу добробуту с/г тварини, можуть бути підірваними, якщо немає ніякої можливості гарантування, що сільськогосподарська продукція і їжа, вироблювана по місцевих стандартах добробуту тварин, легко може бути замінена імпортною продукцією, яка виробляється по нижчих стандартах.

Різні країни мають різні культурні і етичні відносини до тварин, і методів землеробства. Вплив високих стандартів добробуту тварин на відносну конкурентоспроможність їх сільського господарства, може бути різним.

Як висновок, коли країна передбачає стандарти добробуту тварин, які відрізняються від інших прийнятих іншими торговими партнерами, це може мати ряд ефектів. Споживачі, для яких імпортують продукцію, можливо не забезпечені чіткою інформацією щодо стандартів добробуту, і місцевим виробникам це можливо, економічно не вигідно.

От чому ЄС вважає, що є дійсна необхідність обговорювати добробут тварин в контексті ВТО. Питання реальні, чи від споживачів чи виробників, і ВТО як лідируюча міжнародна торгова організація, повинна бути готовою звернутися до цих питань. Є споріднення між заходами добробуту тварин, міжнародною торгівлею в сільському господарстві і харчовою продукцією тваринного походження, ЄС вважає, що до цієї проблеми потрібно звернутися на переговорах по сільському господарству в рамках Статті 20, не виключаючи що добробут тварин потрібно розглядати з інших точок зору ВТО.

Відхід від торгового протекціонізму:

Завдання ЄС в піднятті проблем добробуту тварин в контексті переговорів ВТО — не є забезпечити підставу для введення нових типів не тарифних бар'єрів. Європейське Співтовариство було і часто сильно критикується за посилання на добробут тварин. ЄС звинувачений в прихованому протекціонізмі, і ще ЄС не більше застосовує свої місцеві правила добробуту тварин до імпорту від інших членів ВТО, ніж інші члени ВТО. Де ЄС відкрито узяв іншу позицію, мається на увазі, потребу звертатися до питання добробуту тварин в межах ВТО.

ЄС є світовим а по-друге найбільшим експортером сільськогосподарської і харчової продукції, і ЄС не має ніякого інтересу в дозволі членів ВТО приймати не обгрунтовані не торгові бар'єри. Наше завдання — сприяти високим стандартам добробуту тварин, щоб забезпечити споживачів чіткою інформацію, в той же час, підтримуючи конкурентоспроможність сільськогосподарський і харчової промисловості сектори ЄС.

Деякі з наших конкурентів переконують, що, ЕС пробує встановити в ВТО умови, які могли дозволити членам ВТО відмовитися від імпорту тварин і тваринної продукції з країн, які не застосували те ж законодавство добробуту, що і ЄС. Такий підхід міг закінчити ділення світу на різні торгові блоки, з експортерами які мають відповідне законодавство по добробуту тварин до того з їх головних ринків імпорту, і можливо деякі імпортери, що приймають високі стандарти добробуту тварин з протекціоністських причин. Це не те, на що ми націлюємо, оскільки це не зможе посприяти добробуту тварин.

Однаково, ЄС не хоче повертатися назад або нехтує необхідністю використовувати торгівлю, щоб поліпшити добробут світу, зокрема добробут найменших розвинених країн. ЄС є всесвітнім найбільшим імпортером сільськогосподарської продукції, з великої низки країн, зокрема сильно розвинених і менш розвинених країн. Ми повністю визнаємо роль торгівлі в допомозі підвищення людських життєвих стандартів в країнах, що розвиваються. Ми тільки хочемо гарантувати, що процес лібералізації світової торгової підтримки, що ми будуємо в ЄС про захист тварин.

На практиці, наші турботи про добробут тварин стоять найгостріше відносно надзвичайно інтенсивних і промислових методів виробництва продукції для певних різновидів, особливо свійської птиці і свиней. Цей вид виробництва частіше всього знаходиться в розвинутих швидше чим у країнах які розвиваються і найменш розвинених країнах.

Декілька шляхів адресації проблеми в структурі ВТО:

Питання добробуту тварин є складною проблемою, яка знаходиться на перехресті економіки етики, здоров'я тварин, охорона здоров'я, виробництва продуктів і правових питань. Очевидно, що важливість добробуту тварин між членами ВТО є різною. Проте, факт що добробут тварин є торговою проблемою було недавно визнане OECD і міжнародними угодами вже на місці і робота що продовжується в межах Організації des Epizooties(OIE) підтверджує це.

Ми повністю визнаємо складність цієї проблеми, і факт, що кожен член ВТО має право, вибрати свої власні заходи по добробуту тварин, що пристосовуються до їх власних обставин. Проте, зіткнення торгової лібералізації та добробуту тварин, зокрема добробуту с/г тварин і транспортування живих тварин, не може заперечуватися. Члени ВТО не повинні гальмувати торгівлю в сільському господарстві і виробництва продуктів із-за добробуту тварин. Але однаково, це є важливим забезпечити право тих членів ВТО, які застосовують високі стандарти добробуту тварин, підтримувати їх.

Існуючі Угоди ВТО (Угода по доповненню санітарних і фітосанітарних заходів, Угода про технічні бар'єри торгівлі, і Стаття XX GATT, також як і Стаття 20 Угоди по сільському господарству) вже забезпечують підставу, на якій деякі проблеми що мали відношення до добробуту тварин можуть обговорюватися. Проте, ми вважаємо що добробут тварин потрібно просувати глобально в послідовній формі в межах ВТО. Недавні дебати показали чітку необхідність встановлення загальної основи і розуміння з цієї важливої проблеми. От чому ЄС бажає підняти добробут тварин, як важливу не торгову турботу на поточних переговорах.

Є ряд шляхів якими можна звертатися до добробуту тварин. Тут немає взаємовиключаючих, і результат міг бути передбаченим, і він включає комбінацію ряду дій:

- розвиток багатосторонніх угод, що мають справу із захистом добробуту тварин. Цей підхід полегшило б досягненням більшої ясності законів по взаємовідношенню між правилами ВТО і торговими заходами, узятими згідно положення багатосторонніх угод по добробуту тварин;

- відповідна маркіровка, обов'язкова або добровільна, як передбачено Статтею 2.2 Угоди ТВТ, могла б полегшити побажання споживачів, мати інформацію для вибору що стосується харчової продукції, чи внутрішнього виробництва або імпортної, включаючи те, що стосується умов виробництва, наприклад продукція, вироблювана згідно з певними стандартами добробуту тварин;

- високі стандарти добробуту тварин можуть збільшити витрати виробників, до того ж будь-які можливі підвищені повернення від ринку. Торгова лібералізація може загострити цей ефект і приводить до нерівних умов конкуренції, і навіть понижувати стандарти добробуту в країнах-експортерах. Це могло б стимулювати опозицію, зайнятися лібералізацією і ВТО. Це може бути необхідним вирішити чи було б це законно, щоб передбачити деякий вид компенсації, щоб сприяти додатковим витратам що можуть ясно показати, що ці додаткові витрати відбуваються безпосередньо від вищих стандартів. Щоб дозволити будь-яку таку компенсацію потрібно щоб вона не мала або мала мінімальні ефекти на торгівлю і виробництво.

На закінчення, ЄС вважає, що детальна експертиза підходів, встановлених вище, повинна дозволити членам ВТО розвинути підхід який дасть можливість адекватно звернутися до добробуту тварин в межах ВТО, без конфлікту з тривалим завданням лібералізації торгівлі в сільськогосподарському і харчовому виробництві. Робота ЄС по добробуту тварин продовжується, і ЄС резервує своє право зробити подальші подачі у світлі розвитку.

ДОДАТОК 7

ПОДАННЯ ЄС НА ГРУДНЕВЕ НЕФОРМАЛЬНЕ ЗАСІДАННЯ ВТО 2001 РОКУ СПЕЦІАЛЬНА КОМІСІЯ ПО СІЛЬСЬКОМУ ГОСПОДАРСТВУ

ОБОВ'ЯЗКОВЕ МАРКУВАННЯ ДЛЯ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОЇ ПРОДУКЦІЇ

Записка Європейського Союзу

1. Питання маркування продовольства і сільськогосподарської продукції чиє завдання є забезпечити інформацію і захист споживачів має зростаючий інтерес і важливість для багатьох членів ВТО. Маркування взагалі було обговорено декілька разів, але не тільки в Комітеті ТВТ. Як конкретизує Стаття 1 Угоди ТВТ, сільськогосподарська продукція є суб'єктом їх положень, це є відповідним в контексті Статті 20 обговорень по сільському господарству для вивчення розвитку з цієї проблеми під Угодою ТВТ виявити, які з існуючих правил потребують уточнення. Факт, що кількість документів тільки по обов'язковому маркуванню у контексті Угоди ТВТ є лише просто для того, щоб зосередитися на цьому типі маркування і не повинне сприйматися, як натяк політичної переваги обов'язкового над добровільним маркуванням, ані що інші Угоди ВТО, подібно до SPS Угоди можуть, не бути відповідними до вимог маркування в певних специфічних умовах.

2. Мета роз'яснення правил ТВТ, оскільки вони мають відношення до обов'язкового маркування повинна гарантувати, що члени можуть переслідувати свої законні політичні завдання, зокрема доречні с/г не торгові речі, через вимоги маркування для продовольства і сільськогосподарської продукції, таким чином підтримка ринку привела, найменші обмежувальні торгові підходи до міжнародної торгівлі. В той же час, уточнення повинне уникати створення обмеження для дозволу обов'язкового маркування бути застосованим таким чином, що становитиме засіб випадкової або такої, що не має виправдань, дискримінації між членами або масковане обмеження на міжнародну торгівлю. Уточнення тому повинне бути знайденим у повній відповідності з основними поняттями і принципами існуючої ВТО угоди і повинне об'єднати доречні пошуки суперечливих рішень ВТО. Окрім того, уточнення не повинне також додати ані приниження основних прав і зобов'язань членів, і повинне прийняти до уваги, потреби розвитку і найменш розвинутих учасників.

3. Поки ці документи фокусуються на публікаціях під ТВТ, важливо не втратити з поля зору тісні зв'язки між ВТО і обговореннями в іншому доречному міжнародному форумі в в цій області, як наприклад Codex Alimentarius. Де міжнародні стандарти маркування продовольства і сільськогосподарської продукції існують, вони повинні забезпечити підставу для національних схем маркувань відповідно до умов ТВТ Угоди. Відповідно, ЄС продовжує підтримувати зусилля по розвитку багатостороннього керівництва по обов'язковому маркуванню продовольства і сільськогосподарської продукції. Поки така робота продовжується, проте важливо прояснити ситуацію зокрема щодо взаємовідношення між правилами ТВТ і обов'язковою схемою маркування.

4. З перспективи ЄС існує деякий розвиток відтоді як була укладена Угода ТВТ і він може бути доречним до цих питань:

   (a) Право споживачів бути повністю і точно інформованими є зараз легше і широко визнане. Споживчі запити по широкому обсягу інформації, що має відношення зокрема до продовольства сільськогосподарської продукції, істотно зросли майже в усіх членах ВТО.

   (b) Апеляційний орган у своєму звіті від 12 березня 2001року про "ЄС - Asbestos", поки розглядав вперше декілька положень Угоди ТВТ, особливо визначення "характеристик продуктів" відповідно технічним інструкціям, утримувався від керування по вимогах, виписаних у Статті 2 ТВТ Угоди, залишаючи все ще невипробуваними інтерпретацію умов цієї Угоди. Проте, такий же звіт підтвердив споживчі смаки і звички як загальний критерій для визначення "схожості" продукту. Забезпечення точною і повною інформацією через вимоги маркування може тому, бути найважливішим в дозволі споживачам зробити інформований вибір. Споживачі відмічають цей інформаційний аспект, як особливо важливий і вразливий для продовольчої продукції. Таке маркування, можливо, також унеможливить обман споживача. Обов'язкові схеми маркування будуть, тому дозволяти членам ВТО встановлювати рівень споживчої інформації і рівень тиску, до якого вони бажають досягнути їх законами і правилами на їх території відповідно до Угоди ТВТ.

   (c) Розвіяти неправильне сприйняття виявляється все більш і більш необхідним в декількох частинах правил ТВТ тих, які могли створити перешкоду урядам для звернення через інформаційні інструменти такі, як наприклад вимоги маркування, до фундаментальних соціальних цінностей або занепокоєння, що мають відношення до способів маркування і продажу сільськогосподарської і харчової продукції.

   (d) Так само, також потрібно звернути увагу на занепокоєння, виражене зокрема декількома країнами, що розвиваються, з приводу потенційно негативного ефекту обов'язкових схем маркування у торгівлі.

5. На противагу цим документам, ЄС в його всесторонніх переговорних пропозиціях покликаний до розвитку схем маркування, що мають відношення до виробництва і обробки їжі і сільськогосподарської продукції для того, щоб відповідати турботам споживачів і, щоб гарантувати, що ці схеми відповідно покриває ВТО.

   ЄС пропонує наступні директиви для введення вимог маркування, які він вважає, узгоджені із Статтею 2 ТВТ Угоди.

   (a) По-перше, потрібно підтримувати право Членів WTO вибирати рівень інформування споживачів і захист що стосується характеристики методів виробництва і обробки продовольства і сільськогосподарської продукції.

   (b) Залежно від рівня інформування споживачів і тиску закону вибраном членом ТВТ, обов'язкові схеми маркування для їжі і сільськогосподарської продукції можуть бути найменшою торговою обмеженою альтернативою і вони повинні також

допускатися так, щоб не створити, зайву перешкоду для міжнародної торгівлі.

(c) Члени WTO повинні гарантувати це, на всіх стадіях, створення обов'язкових схем маркування проводити це в прозорій формі, зокрема складанням критеріїв і дії схем. Всі зацікавлені сторони повинні мати можливість бути залученими в це по можливості якнайшвидше.

(d) Поки деталі обов'язкової схеми маркування залежать від особливо сільськогосподарської продукції або категорії продукції, до якої це відноситься, тому потрібно мати можливість забезпечити інформацією споживачів про характеристики продукту, процесу і методів йог виробництва, включаючи методи вирощування тварин або рослин, чи є органічним чи не органічним процес виробництва, модифікована якість сільськогосподарської продукції, і т.п.

6. Що стосується проблеми, що заходи маркування їжі і сільськогосподарської продукції, може, спантеличити країни що розвиваються, ЄС вважає, що:

(a) відповідні обов'язкові схеми маркування їжі і сільськогосподарської продукції може фактично полегшити торгівлю і поліпшити доступ до ринку, укріплюючи прозорість і довіра споживачів і тому, збільшення загальної комерційної ціни продукції.

(b) допомога країнам, що розвиваються, для розвитку регулярних ініціатив в область маркування продуктів і сільськогосподарської продукції потрібно розглядати як важливий елемент допомоги розвитку.

7. На закінчення, ЄС вважає, що важливо для Членів досягти загального розуміння, інтерпретації чи принципи критеріїв і директив для виконання обов'язкових вимог маркувань що стосується їжі і сільськогосподарської продукції, як описано у параграфі 5 вище.

СПИСОК СКОРОЧЕНЬ

AoA	Угода по сільському господарству
CAP	Загальна с/г політика
ЄС	Європейське Співтовариство
EU	Європейський Союз
FAO	Продовольча і сільськогосподарська Організація
GATT	Генеральна угода по тарифах і торгівлі
LEAD	“Худоба, середовище і розвиток”
MTR	Внутрішній огляд загальна с/г політики
NGO	Громадські організації
OECD	Організація економічної кооперації розвитку
OIE	Міжнародний офіс по епізоотіям
SCAHAW	Науковий комітет по здоров'ю і добробуту тварин
SPS	Санітарні і фітосанітарні стандарти
ВТО	Всесвітня торгова організація